01/12/2023

Ηθική έξαρση για τον Άγιο Ανδρέα, στον ομώνυμο ναό των Άνω Πατησίων

/ Γνώμες

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Άφατη κατάνυξη την **Πέμπτη 30 Νοεμβρίου 2023** και με την καταιγιστική παρουσία του λαού, τόσο του 5-ου Διαμερίσματος των Πατησίων, όσο και άλλων Αθηναίων από τις υπόλοιπες συνοικίες της πόλης, που έσπευσαν να τιμήσουν την σεπτή μνήμη του **πρωτόκλητου Αγίου Ανδρέα**, στο πανέμορφο προάστιο των Άνω Πατησίων. Στα ιστορικά Πατήσια, με τα επιμελημένα σπίτια και τους ολόδροσους κήπους εδώ και κεί, που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στον πρώτο αστικό εκσυγχρονισμό της Αθήνας και κομίζουν πάντα την αύρα της παλιάς αριστοκρατικής, αλλά και λαϊκής ταυτότητας της πόλης. Αλλά και που είναι συνυφασμένα με ωραίες κοινωνικές μνήμες της πόλης. Σε αυτή την φιλόξενη

συνοικία στα 1892 και μέσα στον προεκλογικό πυρετό της εποχής – πάντα οι εκλογές είχαν ξεχωρι-στό ηθικό και κοινωνικό βάρος για τον λαό της Αθήνας – οι Πατησιώτες πρόσφεραν εις ένδειξη αγάπης και πολιτικής στήριξης στον αγώνα του, πέντε χιλιάδες τριαντάφυλλα !!! στον μεγάλο μας πολιτικό μεταρρυθμιστή και πρωθυπουργό Χαρίλαο Τρικούπη ! Σύσσωμος λοιπόν ο λαός της Αθήνας έσπευσε για να προσευχηθεί και να αρδεύσει ηθικές δυνάμεις από τον κορυφαίο της Ορθοδοξίας πρωτόκλητο Ανδρέα. Κατά την ορθόδοξη παράδοση, ο Άγιος Ανδρέας, αδελφός του Αποστόλου Πέτρου, με τον Ιωάννη τον Ευαγγελιστή, αποτέλε-σαν μαθητές του Ιωάννου του Προδρόμου. Και καθώς μια μέρα ήσαν στον ποταμό Ιορδάνη, ο Πρόδρομος τους έδειξε τον Ιησού, λέγοντάς τους, πώς είχε έλθει στον κόσμο για να άρει της αμαρτίες των ανθρώπων. Τους ενέπνευσαν τα λόγια του Ιωάννη και ακολούθησαν έτσι τον κύριο. Με την σύσταση της πρώτης εκκλησίας, ο Άγιος Ανδρέας κήρυξε το λόγο του κυρίου, στην Βιθυνία, Εύξεινο Πόντο – εξάλλου είναι και ο ιδρυτής της εκκλησίας του Βυζαντίου – για να καταλήξει τελικά στην Αχαΐα.

Στην Πάτρα, ο Άγιος Ανδρέας με τη βαθιά και απαρέγκλιτη πίστη του στον Ιησού, ανέδειξε την ηθική υπεροχή και το υψηλό κύρος της ορθόδοξης διδασκαλίας και συνέδραμε καθοριστικά στην εμπέδωσή της. Ο Θεός για την υποδειγματική ευλάβεια και σεμνότητά του, τον είχε προικοδοτήσει με θαυματουργικές και ιαματικές ιδιότητες, που εξακτίνωσαν την φήμη του, σε όλο το λαό της Αχαΐας.

Και από τους πρώτους που πίστεψαν στην διδασκαλία του Αγίου Ανδρέα, ήταν η Μαξιμίλλα γυναίκα του ανθύπατου της Αχαΐας Αιγεάτη, που πρωθύστερα ο Άγιος την είχε αποθεραπεύσει από ανίατη ασθένεια. Η εξέλιξη αυτή θύμωσε αφόρητα τον άνδρα της Αιγεάτη, που και με την επίνευση ειδωλολατρών ιερέων – οι οποίοι εθίγοντο σφόδρα από την θεολογική παρουσία του Αγίου Ανδρέα – συνέλαβαν τον Απόστολο και τον σταύρωσαν μαρτυρικά, σε ένα σταυρό σχήματος «Χ». Ο Άγιος με το άχραντο χριστιανικό ήθος που τον διέκρινε, θεώρησε τον εαυτόν του «δόκιμον εργάτην» – επιστολή προς Τιμόθεον – ήτοι δοκιμασμένο εργάτη του Ευαγγελίου. Ο ευσε-βής λαός των Πατρών θρήνησε ακατάπαυστα την απώλεια του προστάτη του και ζήτησε επίμονα από τον Αιγεάτη, να του παραδώσει το τίμιο, λείψανό του, κάτι που ο τελευταίος με αλαζονεία και απρέπεια μετ΄ επιτάσεως αρνείτο ! Τότε όμως παρενεβλήθη η θεία δύνα-μη και έδωσε λύση. Την ημέρα θανάτου του Αγίου, ο Αιγεάτης τρελάθηκε και αυτοκτόνησε. Παρέλαβαν έτσι οι χριστιανοί των Πατρών το άγιο λείψανο του προστάτη τους, μαζί με τον Στρατοκλή, πρώτο Επίσκοπο των Πατρών και έθαψαν με τις προσήκουσες τιμές το τίμιο λείψανο του Αγίου. Στα χρόνια της βασιλείας του Κωνστάντιου – γιού του Μεγάλου Κωνσταντίνου – τμήμα του λειψάνου του Αγίου Ανδρέα, μετεφέρθη στην Κωνσταντινού-πολη και αποτέθηκε «ένδον της Αγίας Τραπέζης», της εκκλησίας των Αγίων Αποστόλων. Ενώ η ιερή κάρα του Αγίου παρέμεινε στην Πάτρα. Ένεκα της επικείμενης κατάληψης της πόλης το 1460 μ.Χ. από τους Τούρκους, ο Θωμάς Παλαιολόγος, αδελφός του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου και τελευταίος Δεσπότης του Μυστρά, πήρε το ιερό λείψανο και το μετέφερε στην Ρώμη, όπου από κεί ο Πάπας ο Πίος Β΄, απέθεσε το ιερό κειμήλιο της Ορθοδοξίας, στον ναό του Αγίου Πέτρου της Ρώμης. Στις 26 Σεπτεμβρίου του 1964, η τιμία κάρα του Αγίου Ανδρέα, επανέκαμψε στην πόλη των Πατρών, που τόσο είχε αγαπήσει και τιμήσει με το άχραντο αίμα, του σταυρικού του μαρτυρίου. Και από τις 19 Ιανουαρίου του 1980, λείψανα του Σταυρού του Μαρτυρίου του Αγίου Ανδρέα, μετεφέρθησαν επίσης στην πόλη των Πατρών.

Στον περικαλλή ναό του Αγίου Ανδρέα, Άνω Πατησίων, που λαμπύριζε από την καλλωσιά και το φέγγος της βυζαντινής πορφύρας, αλλά και πασιφανή την επιμέλεια και αγάπη των ευσεβών ιερέων του, βροντερά ο λαός των Αθηνών, προσήλθε για να τιμήσει την σεπτή μνήμη του Πρωτοκλήτου του Χριστού μας, Ανδρέα. Να δεηθεί ευλαβικά σε αυτόν και να του ζητήσει την ηθική του προστασία, στους δύσκολους καιρούς μας. Της δοξολογιακής λειτουργίας, χοροστάτησε ο πρωτοσύγκελος της Ιεράς Μητροπόλεως Νέας Ιωνίας, Φιλαδε-λφείας, Ηρακλείου και Χαλκιδώνος Αρχιμανδρίτης κ.κ. Επιφάνιος, συγχοροστατούντος του προϊσταμένου του ναού του Αγίου Ανδρέα, Αρχιμανδρίτη κ.κ. Πολυκάρπου – που ανέλαβε πρόσφατα προϊστάμενος στον ιερό ναό του Αγίου Ανδρέα Άνω Πατησίων – των υπολοίπων ευλαβών ιερέων του Αγίου Ανδρέα, αλλά

και άλλων ιερέων από παρακείμενες ενορίες, που προσήλθαν με ευλάβεια να τιμήσουν την σεπτή μνήμη του.

Με το πέρας της λειτουργίας επακολούθησε εκλιτάνευση της ιεράς εικόνος του Αγίου, στους περιμετρικούς δρόμους της οδού Ορωπού της εκκλησίας, υπο τους χαρμόσυνους παιάνες της Φιλαρμονικής του Δήμου Αθηναίων, που λάμπρυνε με τους σκοπούς της την τελετή. Κατάφορτοι από συγκίνηση οι ευλαβικοί κάτοικοι των Άνω Πατησίων, έραιναν με άνθη και μύρα την εικόνα του Αγίου και προσεύχονταν κατανυκτικά, να τους ευλογεί και να τους δίνει ηθικές δυνάμεις στα σταυροδρόμια της ζωής. Με την επάνοδο της πομπής στο ναό, τον λόγο έλαβε ο Πρωτοσύγκελος κ.κ. Επιφάνιος και αφού διεμήνυσε το μήνυμα αγάπης του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου για την σεπτή εορτή, ευχήθηκε στους πιστούς Χρόνια Πολλά και η χάρις και η ευλογία του μάρτυρα της Χριστιανοσύνης μας Αγίου Ανδρέα, να κατευοδώνει τα βήματά τους στη ζωή. Στην αντιφώνησή του ο προϊστάμενος του ναού κ.κ. Πολύκαρπος, ευχαρίστησε το χριστεπώνυμο πλήθος για την παρουσία του, τους ευγενείς εθελοντές, τις κυρίες του φιλοπτώχου ταμείου και το ενοριακό συμβούλιο για την φροντίδα της τελετής, την φιλαρμονική του Δήμου Αθηναίων, για την υψηλής αισθητικής παρουσία της, αλλά και την Ελληνική Αστυνομία, για τα άψογα μέτρα τάξης.

Και του Χρόνου με υγεία. Χρόνια Πολλά και ο Ιερός Ανδρέας, να σκέπει και να

χαριτώνει τη ζωή σας !

Παραθέτουμε το Απολυτίκιο του Αγίου Ανδρέα:

Ὡς τῶν Ἀποστόλων Πρωτόκλητος, καὶ τοῦ Κορυφαίου αὐτάδελφος, τῷ Δεσπότῃ τῶν ὅλων Ἀνδρέα ἱκέτευε, εἰρήνην τῇ οἰκουμένῃ δωρήσασθαι, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.